

Jõgevamaa Põltsamaa vald Mõhküla Rehe katastriüksuse detailplaneeringu eskiisi avalik arutelu

PROTOKOLL

Põltsamaa
Koosoleku algus kell 16:00, lõpp 17:40

26.05.2016

Juhatas: Toivo Tõnson

Protokollis: Margi Ein

Osaesid: nimekiri lisatud

Päevakord: Jõgevamaa Põltsamaa vald Mõhküla Rehe katastriüksuse detailplaneeringu eskiisi avalik arutelu.

Toivo Tõnson: Avasõnad, päevakorra ja olukorra tutvustamine.

Sirje Elme (Casa Planeeringud OÜ): Meile on antud ülesanne kavandada Põltsamaa valda väike põllumajandustootmise objekt. See maatükk on olnud juba korra planeeritud. Detailplaneering, mille käigus taheti siia tuua ehitusmaterjalide tootmist, on aga eelnevalt tühistatud. Täna on teie ees uus planeering, millega planeeritakse põllumajandustootmise objekti, kus tulevikus soovitakse hakata töötleva rapsi. See tootmisettevõtte on suhteliselt väike. Rehe maaüksus paikneb logistiliselt heas asukohas, jääb põhiteede liiklussõlme. See ongi tehase asukoha valiku võtmeks. Transport ei pea läbima külasid, transport jääb ka edaspidi riigiteedele planeeritud teede piirkonda (kergliiklustee rajamine). Ette on nähtud olemasolev maatükk jagada mitmeks krundiks. Olemasolevast maatükist ~ 1/3 on planeeritud tootmismaa, kokku on kompleksi planeeritud rajada kuus tootmishoonet. Arvestatud on kõikide piirangutega: põllumajanduslik dreanaaz, nitraaditundlik ala, teede kaitsevööndid, seirekaev jne. Veevarustus on kavandatud uue puurkaevu baasil, vana kaev tamponeeritakse, kaseallee säilitada. Tootmisalale veel ette nähtud kõrghaljastuseks igihaljad puud. Täna on seal rohumaa, ei ole otseselt haritud põld.

Urmas Pallon (Tulundusühistu Farm In): Tutvustab ettevõtet ja kasutatavat tehnoloogiat. OÜ Farm IN Productions koondab piimaühistuid: E-Piim, Jõgevamaa Põllumajandustootjate Liit, Metsaküla Piim, Rakvere Piim ja Saaremaa Piim. Kuna piimatootmise juures on kõige tähtsam omahinna küsimus ja kõige suurem kulu on söötadele, siis enamik rahast kulub just rapsikoogi sisse ostmiseks. Olen söötadega tegelenud üle 23 aasta. Eelmisel aastal tekkis mõte, et on vaja oma tehast, et saada korralikku sööta. Kuna meie liikmed asuvad üle Eesti, aga kõige suurem liikmeskond on just Kesk-Eestis, siis jõudsime seisukohale, et rapsikoogitehas peaks asuma just siin, Kesk-Eestis. Eelnevalt on vaadatud erinevaid asukohti, kuid logistiliselt paistab Rehe kinnistu kõige parem. Põltsamaa valda kavandatav tehas on Eestis esimene taolise tehnoloogiaga tehas. Kõige lähemad tehased asuvad Lätis, kus on 2 väikest tehast, Leedus on 4 ning Poolas ja Tšehhis on neid juba rohkem. Tehnoloogiliselt kasutatakse ekstruuder aparati, millega on väga täpselt võimalik hoida temperatuuri ja töödelda rapsiseemet. Aur juhitakse otse seemnete sisse, temperatuur on 115 °, mõjub 4-5 sek. Selle aja jooksul lõhna eritust ei ole. Kompleksi kõrval on mahutid-säilituspunktid, et saaksime aastaringsest töödelda. Vaja kokku 42 000 tonni rapsiseemet. Kuna kuivatid on kallid, siis väga paljud majandid on otsustanud vilja pigem transportida kui kohapeal

kuivatada. Tehase juures asuval põllumaal, mis jääb väljapoole hoonestusega ala, on meil plaanis hakata tegema katsepõlde, kus hakatakse kasvatama erinevaid kultuure, alates sojaoast kuni erinevate rapsisortideni välja. Õlisisalduse eest makstakse lisaraha.

Tarmo Orr (kohalik põllumajandusettevõtja): Kuidas planeerite toorainet osta, et hinnaskaala sobiks?

Urmas Pallon: Sõlmitud selline kokkulepe, et kuna rapsiseeme on börsikaup, kaupleme valemipõhiselt: kuiva seemne hind on 18 eur/t, märjale seemnele lisatakse kuivatuskulu 16 eur/t, seega (18+16) eur/t. Valitud tehnoloogia on täisautomaatne, juhtida telefoni pealt, tootmiskulud äärmiselt madalad. Tehases töötlemiskulu 23 eur/t, suurtes tehastes ~ 50 eur/t. Tehases on kolm liini. Tehasesse tuleb eraldi liin, millega saame ka mahetoodangut toota. Eestis puudub maherüpsi ümbertöötlemine. Oru liin on väga vana (seadmed vanad, võimsus väike). Saaremaa Piimatööstus- mahe juust, küsib mahedat rapsikooki. Osanikel kokku 38 000 lüpsilehma, sööta veetakse Taanist. Vastu võetakse Jõgeval, sealt veetakse laiali. Urmas Pallon näitab graanulites rapsikooki. Baltikum saab suurimaks oakasvatajaks, Eestis puudub töötlemisvõimsus. Juba eelmisel aastal kasvatati palju põlduba, oad on loomale väga hea sööt, kuid eelnevalt vajalik oas olev valk ümber töödelda nii, et oleks loomadele omastatav.

Toivo Tõnson: Avaliku väljapaneku käigus on tulnud Rehe detailplaneeringule 18.mail üks kirjalik ettepanek Malle Jaanikesingult. Kas Malle Jaanikesing soovib kommenteerida?

Malle Jaanikesing: Ma olen välja saatnud, jään oma seisukohtade juurde.

Toivo Tõnson: Kas keegi soovib avaldada arvamust, küsida?

Sirje Elme: Teie proua Malle esindate suuremat seltskonda. Kas on allkirju või koosoleku protokollid?

Malle Jaanikesing: Seltskond on sama, kes eelmisel korral, osa ei julge enam allkirja anda.

Sirje Elme: Äkki kommenteerite oma seisukohti, muidu oleme nagu pimedas ja kõik osalejad ei ole kursis kirja sisuga.

Toivo Tõnson: Ehitusmaterjalide tehase planeering on lõppenud. See planeering on täiesti uus asi.

Malle Jaanikesing: Oleme mures oma elukeskkonna pärast. Arvame, mis meid häirib.

Silvi Ott: See hoone, et ehitatud 20.aastal. See on vale. Jaanus ja Peeter Ott said tänu Vabadussõjale tasuta. Kurb on. Võtan vanaema pildid kaasa, kui tore oli see küla. See oli midagi teisiti. Ja nüüd 2 km Põltsamaa linnast, tuuled puhuvad põhjast. On võimalusi teisiti teha. Kurb see, et kanalisatsioon ei jookse toru pidi, vaid tassitakse haisuga läbi linna. Ei ole juttu, et maal oli maaparandussüsteem.

Toivo Tõnson: On küll, Põllumajandusameti kiri.

Silvi Ott: Pole kirjas, mis aastal maaparandus tehti. Vihmutus töötas hästi. Esimene Eesti tahtis sinna teha suvilaid. Mina ei leia, et 2 km Põltsamaalt on õige koht. Oli hoopis teine planeering. Olete vägevad mehed, aga mina ei pea seda õigeks.

Margo Kuus (Tulundusühistu Farm In): Pole päris kindel, kas kõik inimesed on saanud tutvuda esitatud kirja punktidega. Kinnistu, millest jutt käib, on 20 ha, sellest detailplaneeringuga toimub muudatus 1/3 kinnistust 6,5 ha, millel hoonete suurim ehitusalune pind on 1,5 ha, 2/3 jääb põllumajandusmaaks, mida praeguse kasutuse kohaselt ei harita. Praegune maa tundub olema raisus – on rohumaa, on kasutamata. Meie kava on hakata maad kasutama. Kas olete jätkuvalt seisukohal, et 1/3 muutmisega muutub senine rohepiirkond ümber tööstuspiirkonnaks? Meie soov on hakata maad väärtustama. Te olete kinni ehitusmaterjalide tehases. Majal ja majal on erinev otstarve.

Malle Jaanikesing: Transporti tuleb juurde, kõike saastust tuleb juurde..

Margo Kuus: Kas tehas tuleb või ei tule, kas need autod peavad tehase juures kinni või sõidavad mööda, rapsikoormad sõidavad sellel teel täna ja sõltumata tehase olemasolust, liiklustihedus muutub paratamatult suuremaks.

Malle Jaanikesing: Mina võtan selle järgi, et vastas 300 m kaugusel on majad ja kui täiskoormad hakkavad pidurdama või hoogu võtma juurde, muutub olukord meile halvemaks. Olukord ei jää samaks, muutub halvemaks.

Toivo Tõnson: Loeb ette Malle Jaanikesingu poolt 18.05.2016.a esitatud seisukohad. Kiri protokollile lisatud.

Sirje Elme: Võtsin valla üldplaneeringu, seal on öeldud, et ettevõtlus- ja tööstusobjektide paigutamisel on määravaks paiknemine teede, trasside ning elamupiirkondade suhtes ning sobivus keskkonnaga. Täna just see teema, et ei tuleks sügavale küla keskusesse. Üldplaneeringus kirjas, et on nõudlust põllumajandussaaduste ümbertöötlemise ettevõtete järele. Ongi nagu üldplaneeringu elluviimisega tegemist.

Rein Põldmaa: Lugege teine lause ka.

Sirje Elme: Käesolev üldplaneering ei näe ette uute tööstusalade kasutuselevõttu. Need tööstusalad on reeglina suured alad. See planeering on üsna väike.

Urmas Pallon: On olemas sama tehnoloogiaga tehased 50 m kaugusel elamurajoonist Lätis.

Rein Põldmaa: Kuskilt lugesin, et tuleb ka teravilja kuivatamine. Kuidas sellega on?

Urmas Pallon: Jah, ma ütlesin, et võtame vastu nii kuiva kui ka märga. Sinna tuleb kuivati. Kuivati valitud selline, millel on spetsiaalsed mürasummutamisega ventilaatorid. Müra 40 m kaugusel 75 detsibelli - see on väiksem, kui kodus töötav tolmuimeja. Kuivati töötab gaasiga, parameetreid jälgib arvuti. Tolm läbib filtreid. Kuna kuumus ja sooja tootmine on suhteliselt kallis, on kuivati valitud viimase tehnoloogiaga, tuleb Inglismaalt.

Rein Põldmaa: Ega ma ei saanud vastust.

Urmas Pallon: Võtame vastu ka märga rapsi ja seda kuivatame. Ja kuivati tuleb sinna. Oma liikmetele me teenusena võime teha. Põhiliselt on kõik raps.

Margo Kuusk: Projekti omanikud on piimatootjad ja rapsikasvatajad. Vajadusest kvaliteetse loomasööda järele ja toodangu maksimaalseks väärindamiseks on projekt käima lükatud. Raha jääb põllumehele.

Taavo Sefer: Tuleb ka kohalikust elanikust aru saada, elukeskkond muutub. Äriliselt ideaalne koht valik.

Rein Põldmaa: Viitade koguaeg maanteeprojektile. Minu teada see projekt on maha maetud. Põltsamaalt edasi Tartu poole tuleb 2+1 maantee, Adaveres tunnel. Palun planeerijal üle vaadata.

Sirje Elme: Ei ole maha võetud. Peame kõigi piirangutega arvestama. Oleme Maanteeametiga teinud väga tihedat koostööd. Ei ole tulnud mingit informatsiooni, et see projekt oleks maha võetud. Võib-olla ei tule täna-homme. Teetrassi koridoriga ja sellega kaasnevate piirangutega peame arvestama.

Urmas Pallon: 16.juunil toimub Jõgeva Maavalitsuses maakonnaplaneeringu ja KSH aruande avalik arutelu. Maavalitsuse kodulehel üleval. Asjad lähevad edasi.

Rein Põldmaa: Praktiline töö näitab, tunnel Adaveres ja 3-realine liiklus Tartu poole.

Urmas Pallon: Lugege maavalitsuse kodulehte, seal kirjas, et Mäoni 4-realine, sealt edasi madalama tasemega tee.

Toivo Tõnson: Need mis on kehtivad planeeringud, on meile kohustuslikud arvestamiseks, meie ei saa öelda, et oleme targemad ja öelda, et ei tule. Nii kaua kui ei ole tühistatud, on planeeringud kehtivad ja peame uute planeeringute koostamisel arvestama.

Jaanika Raudsepp: Mina olen maavalitsuse esindaja, uue planeeringuga jääb kehtima eelpoolnimetatud riigitee teemaplaneering.

Sirje Elme: Oleme sunnitud arvestama kõigega.

Silvi Ott: Nii targad mehed. Kas ei saaks rahulikumat kohta? See on Põltsamaale kahjulik. Heitvesi- hakatakse vedama. Kuhu kaev tuleb, kui sügav ta on, võtab külalt vee ära? Mul on 7-meetrine kaev. Kas see alles jääb?

Sirje Elme: Tootmises vett ei kasutata, ainult olmevesi. Veevajadus väga väike, alla 5 m³ ööpäevas. Torustiku väljaehitamine vee tootmiseks linnavõrgust oleks proportsionaalselt kallid. Kanalisatsioonile on ette nähtud mahutid min mahutavusega 10 m³.

Silvi Ott: Isegi tänapäeva tehnoloogiatega tuleb ikka lõpuks välja vedada. ETKVL ja piimatööstuse reostus väga suur, kuigi on renoveeritud puhastusseade, ega nad enam palju vastu ei võta.

Toivo Tõnson: Tegelikult vee kasutus 5 m³/ööpäevas.

Malle Jaanikesing: Kui palju töötajaid on?

Urmas Pallon: Päevases vahetuses töö 4 inimest: 2 laboratooriumis, 1- laos, 1 operaator. Öises vahetuses on 1 inimene. Kuivatusperioodil võib 1 inimene tulla juurde. Optimaalne on 6. Praegusel juhul 6-7 inimest. Transpordinimesed võivad juurde tulla.

Urmas Pallon: Tehnoloogias vett ei kasutata, vajadus 5 m³/ ööpäevas.

Sirje Elme: Öelge oma mõte välja.

Silvi Ott: Võiks ju Põhja-Eestisse teha.

Margo Kuusk: Kogu küsimus, kui kaugele võib rapsi viia. Töötlemise rajamine sõltub rahahulkadest. Tuleb leida optimaalne kaugus.

Urmas Pallon: Enamus tarbijaid on siin Kesk-Eestis.

Silvi Ott: Kuidas mõtlete Põltsamaa linnale tasuda? Põltsamaa linnale on see halb.

Sirje Elme: Täiesti uudne tehnoloogia, kõik asjad arenevad. Sellist tehnoloogiat Eestis veel ei ole.

Siim Saska: Ka Imaveres käib töö ööpäev läbi ning autod liiguvad palgikoormatega 24 tundi, kuid kohalike elanike elu sellest oluliselt halvemaks muutunud pole. Keegi ei kurda.

Margo Kuusk: Hoonestatava krundi pos 2 territooriumile on kavandatud välisvalgustus. Arvestada tuleb, et territooriumi valgustus ei pimestaks maanteel liiklejaid ja ei häiriks lähipiirkonna elanikke.

Malle Jaanikesing: Kas mullavallid ka tulevad, olen kuivatite juures näinud?

Toivo Tõnson: Seal ei saa funktsioonist aru. Tean, kust need vallid tulevad. Muld kooritakse ära ehituste ja teede-platside alt, see on ehitusest ülejäänud pinnas. Uus seadustik ei luba mulda ära vedada ja äravedu ka väga kallis. Aga võib kinnistul ära kasutada ka müratõkkeks või millekski muuks, näiteks teede ääres näeme valles sageli müratõketena.

Malle Jaanikesing: Lumesulamisvesi. Oleme sellega vaeva näinud. Kõige madalam koht on meie ja Sõbra vahel. Kui teie veel tõstate üleval pool ja asfalt maha tuleb, voolab vihmavesi meie õue. See on tihti 3-päeva lugu.

Toivo Kers: Ei ole võimalik, vastu mäge vesi ei jookse. See on hoopis teistpidi kaldega. Vee ärajuhtimise poole pealt ei pea see väide paika.

Urmas Pallon: Kas drenaažid on hooldatud?

Toivo Tõnson: Ei tea, võib olla nii ja naa. Oleme näinud märga kevadet ja kuiva kevadet. Sellel põllumassiivil mõlemad nii niisutus kui ka kuivendus.

Toomas Joosep: Veed jooksevad küll.

Rein Põldmaa: Lassi jääb vasakut kätt teed ja Nurme jääb paremat kätt teed.

Toivo Tõnson: Siin planeeringus asfaltplatsi vähem kui endises ehitusmaterjalide tehase planeeringus.

Toomas Joosep: Kas arendaja ostab ära kõik 20 ha maad?

Urmas Pallon: Kõik.

Toomas Joosep: Esimesel planeeringul ei lubatud mahasõitu Põltsamaa-Võhma maanteelt, nüüd lubatakse?

Sirje Elme: Pikka aega ootasime vastust Maanteeametilt. Liikluskoormus on erinev. Nüüd väga väike liikluskoormus. Teised mahasõidud maja juurde suletakse. Ühtki muud mahasõitu sellele kinnistule ei lubata.

Silvi Ott: Sügisel käidi minu maa peal ja mõõdeti. Must auto oli.

Sirje Elme: kui maad mõõdetakse, peab mõõtma 20 m väljaspool mõõdetavat maad.

Silvi Ott: Esimeses kirjas oli 29 ha, Sain asjast aru, et võetakse midagi ära. Teises kirjas oli õige.

Margi Ein: See oli eksitus. Õige on 20,21 ha, keegi kellegi maad ära ei võta.

Aivo Siimer (endine Rehe kinnistu omanik): Sadevesi ei suundu külaelanike poole.

Indrek Eensalu: Olen kokku puutunud ka eelmise planeeringuga. Kurb tõsiasi, et naabrid on jäädud kinni vanasse planeeringusse. Situatsioon on teine, vaatame tulevikku. Loodan, et saadakse kokkuleppele. See on piirkonnale edasiviiv asi.

Toivo Tõnson: Täna osavõtjaid ja sellega on koosolek lõppenud.

Toivo Tõnson

Margi Ein